

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 113
din 27.04.2007

contabilității*

Publicat : 07.02.2014 în Monitorul Oficial Nr. 27-34 art Nr : 61 Data intrării în vigoare :
01.01.2008

* Republicată în temeiul art.XLVI al Legii nr.324 din 23.12.2013 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 320-321, art.871

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova :

LP108-XVIII din 17.12.09, MO193-196/29.12.09 art.609; în vigoare 01.01.10

LP131-XVIII din 23.12.09, MO23-24/12.02.10 art.35

LP267 din 23.12.11, MO13-14/13.01.12 art.32; în vigoare 13.01.12

LP178 din 11.07.12, MO190-192/14.09.12 art.644; în vigoare 14.09.12

LP324 din 23.12.13, MO320-321/31.12.13 art.871; în vigoare 01.01.14

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi este stabilirea cadrului juridic, a cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, organizațiilor necomerciale, inclusiv instituțiilor publice, notarilor, avocaților, mediatorilor și birourilor înființate de aceștia, executorilor judecătorești, precum și reprezentanțelor și filialelor întreprinderilor (organizațiilor) nerezidente, înregistrate în Republica Moldova (denumite în cele ce urmează entități), indiferent de domeniul de activitate, tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

Articolul 3. Noțiunile de bază

(1) În sensul prezentei legi, noțiunile de mai jos semnifică:

audit intern - evaluare independentă a tuturor aspectelor activității entității, efectuată în interiorul acesteia și orientată spre asigurarea conducerii entității că sistemul contabil și cel de

control intern sînt adecvate și eficiente;

Carte mare - registru generalizator al conturilor sintetice întocmit în scopul controlului corectitudinii înregistrării în conturile contabile și întocmirii rapoartelor financiare;

contabilitate - sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare a elementelor contabile și de raportare financiară;

contabilitate de angajamente - bază de contabilizare conform căreia elementele contabile sînt recunoscute pe măsura apariției acestora, indiferent de momentul încasării/plății mijloacelor bănești sau compensării în altă formă;

contabilitate de casă - bază de contabilizare conform căreia elementele contabile sînt recunoscute pe măsura încasării/plății mijloacelor bănești sau compensării în altă formă;

contabilitate de gestiune - sistem de colectare, prelucrare, pregătire și transmitere a informației contabile pentru planificarea, calcularea costurilor, verificarea și analiza executării bugetelor, în scopul pregătirii rapoartelor interne pentru luarea deciziilor manageriale;

contabilitate financiară - sistem de colectare, grupare, prelucrare și sistematizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor în expresie valorică pentru întocmirea rapoartelor financiare;

document primar - confirmare documentară (pe suport de hîrtie sau în formă electronică) care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifică producerea unui eveniment;

element (obiect) contabil - active, capitalul propriu, datorii, consumuri, cheltuieli, venituri, rezultate financiare și fapte economice ale entității;

entitate de interes public - entitate care are o importanță deosebită pentru public datorită domeniului (tipului) de activitate și care reprezintă o instituție financiară, un organism de plasament colectiv în valori mobiliare, o societate de asigurări, un fond nestatal de pensii, o societate comercială ale cărei acțiuni se cotează la bursa de valori;

entitate cu răspundere limitată - entitate al cărei capital statutar este divizat în părți sociale, acțiuni, în conformitate cu actul de constituire, și ale cărei obligații sînt garantate cu activele nete ale entității;

entitate cu răspundere nelimitată - entitate ai cărei membri desfășoară activitate în conformitate cu actul de constituire în numele entității și răspund pentru obligațiile ce le revin cu toate bunurile lor, cu excepția bunurilor care, conform legislației, nu pot fi urmărite;

evaluare - procedeu de determinare a mărimii valorice a elementelor contabile la data recunoașterii inițiale a acestora și întocmirii rapoartelor financiare;

fapt economic - tranzacție, operațiune, eveniment care au modificat sau pot modifica activele, drepturile și datoriile, consumurile, cheltuielile, veniturile, rezultatele financiare ale entității;

inventariere - procedeu de control și autentificare documentară a existenței elementelor contabile care aparțin și/sau se află în gestiunea temporară a entității;

dublă înregistrare - procedeu de înregistrare a unui fapt economic în debitul unui cont și în creditul altui cont cu una și aceeași sumă;

plan de conturi contabile - act normativ care stabilește nomenclatorul sistematizat al conturilor contabile și normele metodologice de utilizare a acestora;

politici contabile - totalitate a conceptelor de bază, caracteristicilor calitative, regulilor, metodelor și procedeelelor, aprobate de conducerea entității, pentru ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare;

prag de semnificație - caracteristică calitativă și cantitativă a informației contabile, a cărei omitere sau denaturare influențează deciziile economice luate de utilizatori în baza informației prezentate;

raport anual - situațiile financiare anuale, raportul conducerii și raportul auditorului, în cazul în care auditul este obligatoriu;

situații financiare (raport financiar - pentru instituții publice) - totalitate sistematizată de indicatori ce caracterizează situația patrimonială și financiară, existența și fluxul capitalului propriu și al mijloacelor bănești ale entității pe o perioadă de gestiune;

registre contabile - registre destinate grupării, sistematizării, înregistrării și generalizării informației privind existența și mișcarea elementelor contabile reflectate în documentele primare și centralizatoare;

sistem contabil în partidă dublă - sistem contabil care prevede reflectarea faptelor economice în baza dublei înregistrări, cu aplicarea planului de conturi contabile, registrelor contabile și situațiilor financiare;

sistem contabil în partidă simplă - sistem contabil care prevede reflectarea unilaterală a faptelor economice, utilizând înregistrarea în partidă simplă conform metodei “intrare-ieșire”;

sistem de control intern - totalitate a politicilor și procedurilor adoptate de conducerea entității pentru a asigura desfășurarea organizată și eficientă a activității economice, inclusiv respectarea strictă a integrității activelor, prevenirea și descoperirea cauzelor de fraudă și eroare, exactitatea și plenitudinea înregistrărilor contabile, precum și pregătirea oportună a unor informații financiare credibile;

standarde de contabilitate - Standarde Internaționale de Raportare Financiară (I.F.R.S.), Standarde Naționale de Contabilitate (S.N.C.) și Standarde Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (S.N.C.S.P.);

Standarde Internaționale de Raportare Financiară - standarde și interpretări, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate, care devin valabile în Republica Moldova după acceptarea lor de Guvernul Republicii Moldova;

Standarde Naționale de Contabilitate - standarde și interpretări, bazate pe directivele Uniunii Europene și pe I.F.R.S., elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, care stabilesc reguli generale obligatorii privind ținerea contabilității și raportarea financiară;

Standarde Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public - standarde și interpretări, elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, bazate pe Standardele Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (S.I.C.S.P.), elaborate de Federația Internațională a Contabililor și care stabilesc reguli generale obligatorii privind ținerea contabilității și raportarea financiară în sectorul public.

(2) Noțiunile utilizate în prezenta lege și nespecificate la alin.(1) sînt definite în standardele de contabilitate, precum și în alte acte normative adoptate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit.a).

Articolul 4. Aplicarea standardelor de contabilitate

(1) Entitatea de interes public ține contabilitatea și întocmește situațiile financiare conform I.F.R.S.

(2) Entitățile care aplică sistemul contabil în partidă dublă, altele decît instituțiile publice și entitățile specificate la alin.(1), țin contabilitatea și întocmesc situațiile financiare în baza I.F.R.S. sau S.N.C., conform politicilor contabile.

(3) – *abrogat*.

(4) Entitățile care aplică sistemul contabil în partidă simplă țin contabilitatea conform normelor aprobate de Ministerul Finanțelor.

(5) În cazul în care prevederile S.N.C. și ale altor acte normative elaborate și adoptate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit.a) nu stabilesc unele reglementări prevăzute în I.F.R.S., entitatea este încurajată să aplice prevederile I.F.R.S. pînă la acceptarea lor de Guvernul Republicii Moldova.

(6) Instituțiile publice aplică sistemul contabil în partidă dublă, țin contabilitatea și întocmesc rapoartele financiare în baza S.N.C.S.P. sau a normelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar.

Articolul 5. Utilizarea datelor contabile în scopuri fiscale

(1) Datele contabile ajustate în conformitate cu prevederile Codului fiscal servesc drept bază pentru întocmirea declarațiilor fiscale.

(2) Drept bază pentru determinarea venitului impozabil al entităților servește rezultatul (profitul/pierdere) contabil, reflectat în situațiile de profit și pierdere, întocmite și prezentate în conformitate cu cerințele prezentei legi și ale standardelor de contabilitate.

(3) Drept bază pentru determinarea venitului impozabil al entităților care utilizează sistemul contabil în partidă simplă servește rezultatul financiar calculat conform normelor aprobate de

Ministerul Finanțelor.

Articolul 6. Principii de bază și caracteristici calitative

(1) Contabilitatea se ține conform următoarelor principii de bază:

- a) continuitatea activității;
- b) contabilitatea de angajamente;
- c) permanența metodelor;
- d) separarea patrimoniului și datoriilor;
- e) necompensarea;
- f) consecvența prezentării.

(2) Informația din situațiile financiare trebuie să corespundă următoarelor caracteristici calitative:

- a) inteligibilitatea;
- b) relevanța;
- c) credibilitatea;
- d) comparabilitatea.

(3) Principiile de bază, caracteristicile calitative specificate în prezentul articol se aplică în conformitate cu standardele de contabilitate.

(4) Abateri de la principiile de bază și/sau de la caracteristicile calitative specificate în prezentul articol pot fi admise în cazuri excepționale. Orice astfel de abateri, precum și motivele care le-au determinat, trebuie prezentate în notele explicative împreună cu o evaluare a efectului acestora asupra activelor, datoriilor, situației financiare și a profitului sau pierderii.

Articolul 7. Obligatorietatea ținerii contabilității

(1) Standardele de contabilitate constituie baza ținerii contabilității și raportării financiare de către entități și sînt parte componentă a cadrului juridic al Republicii Moldova. Pentru entitate, standardele de contabilitate sînt obligatorii și acestea se selectează în conformitate cu art.4.

(2) Entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit.a).

Articolul 8. Limba și moneda în care se ține contabilitatea

(1) Contabilitatea se ține în limba de stat și în monedă națională.

(2) Contabilitatea faptelor economice efectuate în valută se ține atît în monedă națională, cît și în valută străină, potrivit standardelor de contabilitate.

Capitolul II

REGLEMENTAREA CONTABILITĂȚII

Articolul 9. Reguli generale de reglementare a contabilității

Reglementarea contabilității cuprinde:

a) asigurarea normativă și aplicarea cerințelor unice ale contabilității și raportării financiare pentru entități, indiferent de tipul activității economice;

b) corespunderea prevederilor S.N.C., S.N.C.S.P sau normelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar nivelului de dezvoltare economică a țării și cerințelor utilizatorilor situațiilor financiare;

c) asigurarea condițiilor necesare pentru aplicarea unică a standardelor de contabilitate, inclusiv a I.F.R.S., sau a normelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar;

d) stabilirea normelor contabile și de raportare financiară pentru entitățile micului business;

e) stabilirea cerințelor privind respectarea normelor contabile și de raportare financiară.

f) – *abrogată*.

Articolul 10. Organele de reglementare a contabilității

Organele de reglementare a contabilității includ:

a) autorități statale - Guvernul, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, Serviciul situațiilor financiare de pe lîngă Biroul Național de Statistică (denumit în cele ce urmează *Serviciul situațiilor financiare*);

b) asociații profesionale care au drept scop perfecționarea și dezvoltarea contabilității în condițiile art.12.

Articolul 11. Competența autorităților statale
privind reglementarea contabilității

(1) Guvernul:

a) asigură aplicarea unei politici unice în domeniul contabilității și raportării financiare;

b) este responsabil de publicarea oportună a I.F.R.S. și actualizărilor aferente în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și de plasarea acestora pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor. I.F.R.S. și actualizările aferente se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova periodic, în dependență de volumul actualizărilor efectuate. I.F.R.S. și actualizările aferente se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor în termen de o lună de la data recepționării actualizărilor;

c) este responsabil de aducerea prevederilor S.N.C. în concordanță cu prevederile directivelor Uniunii Europene și cu I.F.R.S. valabile în termen de 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

d) poate delega responsabilitățile stipulate la lit.b) și c) ale prezentului alineat unui minister sau consiliu independent pentru standarde de contabilitate, ale cărui statut și componență le aprobă.

(2) Ministerul Finanțelor:

a) elaborează, examinează, aprobă și publică:

- Standarde Naționale de Contabilitate;
- Standarde Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public și norme metodologice pentru sectorul bugetar;
- regulamente, instrucțiuni, indicații metodice, reguli și comentarii;
- Planul general de conturi contabile;
- formulare de documente primare, registre contabile și norme metodologice de întocmire și utilizare a acestora;

b) reprezintă interesele Republicii Moldova în organizațiile internaționale în domeniul contabilității și raportării financiare;

c) creează grupe de lucru pentru elaborarea actelor normative prevăzute la lit.a) a prezentului alineat;

d) acordă entităților ajutor metodologic în aspectele problematice ale contabilității și raportării financiare.

(3) Serviciul situațiilor financiare:

a) colectează, verifică și generalizează situațiile financiare;

b) asigură prezentarea informațiilor din situațiile financiare tuturor categoriilor de utilizatori, inclusiv publicului;

c) supraveghează respectarea de către entități a actelor normative contabile aferente formei situațiilor financiare și rapoartelor anuale, a termenelor și modului de întocmire și prezentare a acestora;

d) acordă consultații și organizează seminare cu entități în vederea aplicării actelor legislative și altor acte normative privind întocmirea și prezentarea situațiilor financiare;

e) publică situațiile financiare în ediție specială oficială sau pe pagina sa oficială în rețeaua Internet.

(4) Comisia Națională a Pieței Financiare, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, precum și alte organe împuternicite de lege pot solicita, suplimentar cerințelor prevăzute de standardele de contabilitate, rapoarte specifice pentru anumite scopuri. Formularul, modul de întocmire și de prezentare a acestor rapoarte se elaborează de către autoritățile menționate la prezentul alineat și se aprobă în comun cu Ministerul Finanțelor.

Banca Națională a Moldovei poate solicita rapoarte specifice pentru anumite scopuri cu condiția respectării actelor normative în vigoare, cu aprobarea formularului, modului de întocmire și de prezentare.

(5) Autoritățile menționate la alin.(4) pot cere dezvoltări suplimentare și prezentări ale raportului anual, care nu trebuie să limiteze opțiunile prevăzute în standardele de contabilitate sau să modifice

interpretările acestora.

(6) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale pot să elaboreze, în conformitate cu standardele de contabilitate și cu alte acte normative, norme contabile specifice anumitor ramuri, domenii și sectoare de activitate, cu excepția normelor contabile aferente situațiilor financiare, cu coordonarea acestora cu Ministerul Finanțelor.

(7) Sursele de finanțare a grupelor de lucru pentru elaborarea și actualizarea actelor normative enumerate la alin.(2) lit.a) sînt prevăzute distinct în devizul de cheltuieli al Ministerului Finanțelor.

Articolul 12. Competența asociațiilor profesionale
privind apărarea drepturilor și ridicarea
nivelului de calificare al membrilor lor

(1) În scopul apărării drepturilor și intereselor proprii, contabilii sînt în drept să se asocieze, pe principii benevole, conform legislației cu privire la organizațiile necomerciale, în asociații profesionale și să se înregistreze în modul stabilit de legislație.

(2) Asociațiile contabililor pot avea structuri regionale.

(3) Asociațiile contabililor sînt în drept:

a) să reprezinte interesele profesionale ale membrilor lor;

b) să colaboreze cu alte asociații și cu organizațiile neguvernamentale de profil din Republica Moldova și din străinătate;

c) să elaboreze și să propună spre aprobare organelor competente proiecte de acte normative în domeniul contabilității, programe de instruire profesională continuă a contabililor;

d) să elaboreze și să implementeze reguli profesionale proprii în conformitate cu cerințele legislației naționale și ale Federației Internaționale a Contabililor;

e) să efectueze certificarea contabililor în conformitate cu cerințele Federației Internaționale a Contabililor.

(4) Asociațiile contabililor sînt obligate:

a) să coordoneze activitatea membrilor lor;

b) să asigure supravegherea internă a activității contabile desfășurate de membrii lor și respectarea Codului etic al profesioniștilor contabili;

c) să supravegheze instruirea profesională continuă a membrilor lor;

d) să medieze, cu acordul tuturor părților, litigiile dintre membrii lor;

e) să îndeplinească și alte cerințe prevăzute de statut.

Articolul 13. Răspunderea și drepturile entităților
privind ținerea contabilității și raportarea
financiară

(1) Răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine:

a) conducerii (organului executiv) - în entitatea cu răspundere limitată;

b) partenerilor - în entitatea ai cărei proprietari au răspundere nelimitată;

c) proprietarului - pentru întreprinzătorii individuali;

d) conducătorului entității - în entitățile neprevăzute la lit.a)-c).

(2) Persoanele specificate la alin.(1) sînt obligate:

a) să organizeze și să asigure ținerea contabilității în mod continuu din momentul înregistrării pînă la lichidarea entității;

b) să asigure elaborarea și respectarea politicilor contabile în conformitate cu cerințele prezentei legi, ale I.F.R.S. și ale S.N.C.;

c) să asigure elaborarea și aprobarea:

- planului de conturi contabile de lucru al entității;

- procedeele interne privind contabilitatea de gestiune;

- formularelor documentelor primare și registrelor contabile, în cazul lipsei formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității;

- regulilor circulației documentelor și tehnologiei de prelucrare a informației contabile;

d) să asigure întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite de Ministerul Finanțelor, precum și integritatea și

păstrarea acestora conform cerințelor Organului de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;

e) să organizeze sistemul de control intern, inclusiv efectuarea inventarierii;

f) să asigure documentarea faptelor economice ale entității și reflectarea acestora în contabilitate;

g) să asigure respectarea actelor normative prevăzute la art.11 alin.(2) lit.a);

h) să asigure întocmirea și prezentarea situațiilor financiare în conformitate cu prezenta lege și cu standardele de contabilitate.

(3) Persoanele specificate la alin.(1) au dreptul:

a) să numească și să elibereze din funcție contabilul-șef în baza contractului individual de muncă, în conformitate cu prevederile Codului muncii;

b) să constituie secții (servicii) de contabilitate ca subdiviziuni interioare conduse de contabilul-șef (persoana împuternicită) care se subordonează nemijlocit conducătorului entității;

c) să transmită ținerea contabilității unei organizații specializate sau firme de audit în bază contractuală;

d) să aleagă sistemul și forma de ținere a contabilității;

e) să stabilească reguli interne privind documentarea faptelor economice și graficul efectuării inventarierii.

(4) – *abrogat*.

(5) Contabilul-șef al entității trebuie să aibă studii superioare sau medii de specialitate de profil. În cazul contabilului-șef al entității de interes public, studiile superioare de profil sînt obligatorii.

(6) În entitățile care aplică sistemul contabil în partidă simplă, contabilitatea poate fi ținută nemijlocit de conducătorul entității.

Articolul 14. Consiliul consultativ

(1) Pe lângă Ministerul Finanțelor se instituie Consiliul consultativ pentru examinarea aspectelor problematice ale contabilității și raportării financiare.

(2) Din Consiliul consultativ fac parte reprezentanți ai ramurilor de bază ale economiei naționale, ai instituțiilor publice și mediului academic, din care cel puțin 50% dețin titluri științifice și profesionale de specialitate.

(3) Regulamentul Consiliului consultativ și componența lui nominală se aprobă de Guvern, la propunerea Ministerului Finanțelor.

(4) Sursele de finanțare a Consiliului consultativ sînt prevăzute distinct în devizul de cheltuieli al Ministerului Finanțelor.

Articolul 15. Sisteme de ținere a contabilității

și de prezentare a situațiilor financiare

(1) Organizează și țin contabilitatea în baza sistemului contabil în partidă simplă, fără prezentarea situațiilor financiare, gospodăriile țărănești, întreprinzătorii individuali, pînă la înregistrarea acestora ca contribuabili ai T.V.A., și persoanele fizice care prestează servicii profesionale, conform indicațiilor metodice aprobate de Ministerul Finanțelor.

(2) Organizează și țin contabilitatea în baza sistemului contabil în partidă dublă, cu prezentarea situațiilor financiare simplificate, entitățile care corespund următoarelor criterii pentru perioada de gestiune precedentă:

a) numărul mediu scriptic al salariaților nu depășește 9 persoane;

b) veniturile din vânzări nu depășesc 3 milioane lei; și

c) valoarea contabilă totală (de bilanț) a activelor la data raportării nu depășește 3 milioane lei.

(3) Organizează și țin contabilitatea în baza sistemului contabil în partidă dublă, cu prezentarea situațiilor financiare complete, alte entități decît cele menționate la alin. (1) și (2), inclusiv:

a) entitățile în al căror capital social cota proprietarului (asociatului, participantului, acționarului) persoană juridică, care nu este subiect al sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, depășește 35%;

b) companiile fiduciare;

c) entitățile importatoare de mărfuri supuse accizelor;

d) organizațiile de microfinanțare, asociațiile de economii și împrumut și alți participanți la piața

financiară nebanclară;

e) casele de schimb valutar și lombardurile;

f) entitățile din domeniul jocurilor de noroc.

(4) Organizează și țin contabilitatea în baza sistemului contabil în partidă dublă instituțiile publice și entitățile de interes public.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (2) și (3), organizațiile necomerciale, cu excepția asociațiilor de economii și împrumut și a fondurilor nestatale de pensii, organizează și țin contabilitatea în baza sistemului contabil în partidă dublă, cu prezentarea situațiilor financiare conform indicațiilor metodice aprobate de Ministerul Finanțelor.

(6) Entitatea care are dreptul să utilizeze sistemul contabil în partidă simplă poate aplica sistemul contabil în partidă dublă. Entitatea care are dreptul să prezinte situații financiare simplificate poate prezenta situații financiare complete.

(7) Rapoartele financiare ale instituțiilor publice cuprind formele stabilite de Ministerul Finanțelor.

(8) Structura situațiilor financiare, modul de evaluare și de recunoaștere a elementelor acestora se stabilesc în standardele de contabilitate.

Articolul 16. Politici contabile

(1) Entitatea, cu excepția instituțiilor publice, elaborează politicile contabile de sine stătător, în baza prezentei legi și a standardelor de contabilitate.

(2) Politica de contabilitate tip pentru instituțiile publice se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor. Organele centrale de specialitate ale administrației publice pot elabora prevederi suplimentare la politica de contabilitate tip, ținând cont de specificul activității acestora, coordonate cu Ministerul Finanțelor. Instituțiile publice elaborează și aprobă politica de contabilitate în conformitate cu prevederile prezentului alineat.

(2¹) Politica de contabilitate a Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină se elaborează de sine stătător de către acestea, se coordonează cu Ministerul Finanțelor și se aprobă de autoritatea publică centrală de specialitate respectivă.

(3) Elaborarea politicilor contabile constă în alegerea unui procedeu din cele propuse în fiecare standard de contabilitate, în fundamentarea procedurii alese, ținându-se cont de particularitățile activității entității, și în acceptarea acestuia în calitate de bază pentru ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare.

(4) Dacă sistemul de reglementare normativă a contabilității nu stabilește metodele de ținere a contabilității referitor la o problemă concretă, entitatea este în drept să elaboreze metoda respectivă de sine stătător sau cu atragerea firmei de consultanță. În acest caz, se aplică, în următoarea consecutivitate, prevederile:

a) Cadrului general conceptual pentru raportarea financiară;

b) I.F.R.S. și S.N.C., în care se examinează probleme similare;

c) altor acte normative prevăzute la art.11 alin.(2) lit.a) privind problema respectivă sau o problemă analogică.

Capitolul III

ORGANIZAREA CONTABILITĂȚII

Articolul 17. Reguli generale privind contabilitatea elementelor patrimoniale

(1) Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic.

(2) Entitatea cu răspundere limitată înregistrează elementele contabile în baza contabilității de angajamente, iar entitatea cu răspundere nelimitată - în baza contabilității de casă sau contabilității de angajamente.

(3) Instituțiile publice înregistrează elementele contabile în baza contabilității de casă și/sau contabilității de angajamente.

(4) Contabilitatea activelor pe termen lung se ține pe fiecare obiect de evidență, în expresie

cantitativă și valorică.

(5) Contabilitatea stocurilor se ține în expresie cantitativă și valorică sau numai în expresie valorică, în conformitate cu standardele de contabilitate.

(6) Înregistrarea inițială în contabilitate a elementelor de activ se face la valoarea de intrare.

(7) Creanțele și datoriile pe termen scurt se înregistrează în contabilitate la valoarea nominală, iar creanțele și datoriile pe termen lung - la valoarea scontată, în conformitate cu cerințele standardelor de contabilitate. Contabilitatea creanțelor și datoriilor se ține pe categorii, clienți, furnizori, alți debitori și creditori.

(8) Valoarea acțiunilor sau a altor titluri de valoare, emise și subscrise, se reflectă distinct în contabilitate.

(9) Contabilitatea cheltuielilor se ține pe feluri de cheltuieli, potrivit naturii sau destinației acestora.

(10) Contabilitatea veniturilor se ține pe feluri de venituri, potrivit naturii sau sursei de proveniență a acestora.

(11) Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor bugetului public național se ține de instituțiile publice conform planului de conturi contabile și clasificăției bugetare a bugetului aprobat.

(12) Contabilitatea instituțiilor publice asigură înregistrarea plăților de casă și a cheltuielilor efective conform clasificăției bugetare a bugetului aprobat.

(13) Pentru finanțarea cheltuielilor, în limita devizelor de cheltuieli, instituțiile publice au obligația de a organiza și a ține evidența angajamentelor în conformitate cu normele metodologice elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor.

(14) În contabilitate, profitul sau pierderea se determină cu total cumulativ de la începutul perioadei de gestiune. Închiderea conturilor de venituri și cheltuieli se efectuează, de regulă, la finele perioadei de gestiune.

(15) Repartizarea profitului se înregistrează în contabilitate pe destinații, conform deciziei adunării generale a proprietarilor (asociaților, participanților, acționarilor) privind repartizarea profitului anual, după aprobarea situațiilor financiare anuale.

(16) Pierderea contabilă reportată conform statutului entității se acoperă din profitul net al perioadelor de gestiune curentă și precedentă, din rezerve și din capitalul social, din contribuțiile suplimentare ale proprietarilor (asociaților, participanților, acționarilor) potrivit hotărârii adunării generale a acestora, iar în întreprinderile de stat și municipale - de organele centrale de specialitate ale administrației publice, de autoritățile administrației publice locale.

(17) La instituțiile publice, rezultatul executării bugetare se stabilește anual prin închiderea conturilor de cheltuieli și a conturilor de surse din care au fost efectuate.

(18) – *abrogat*.

Articolul 18. Ciclul contabil

Ciclul contabil al entității cuprinde:

- a) întocmirea documentelor primare și centralizatoare;
- b) evaluarea și recunoașterea elementelor contabile;
- c) reflectarea informațiilor în conturile contabile;
- d) întocmirea registrelor contabile;
- e) inventarierea elementelor contabile;
- f) întocmirea bilanței de verificare, a Cărții mari și a situațiilor financiare.

Articolul 19. Documente primare

(1) Faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare.

(2) Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar dacă aceasta este imposibil - nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului.

(3) Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6).

(4) Documentele primare întocmite pe suport de hârtie sau în formă electronică au aceeași putere

juridică.

(5) În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, entitatea, la solicitarea utilizatorului, este obligată să imprime copia documentului pe suport de hârtie din cont propriu.

(6) Documentele primare întocmite vor conține următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea și numărul documentului;
- b) data întocmirii documentului;
- c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entității în numele căreia este întocmit documentul;
- d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice - codul personal;
- e) conținutul faptelor economice;
- f) etaloanele cantitative și valorice în care sînt exprimate faptele economice;
- g) funcția, numele, prenumele și semnătura, inclusiv digitală, a persoanelor responsabile de efectuarea și înregistrarea faptelor economice.

(7) La întocmirea documentelor primare, pentru persoanele neînregistrate ca subiecți ai activității de întreprinzător, respectarea prevederilor alin.(6) lit.d) nu este obligatorie.

(8) În documentele primare întocmite pentru necesitățile interne ale entității, respectarea prevederilor alin.(6) lit.c) și d) nu este obligatorie.

(9) Documentele primare primite de entitate într-o limbă străină, alta decît cea engleză și rusă, vor fi traduse în limba de stat, cu expunerea tranzacției respective.

(10) În funcție de natura faptelor economice și a tehnologiei de prelucrare a informației, persoanele prevăzute la art.13 pot include în documentele primare elemente suplimentare.

(11) Persoanele care întocmesc și/sau semnează documentele primare răspund în conformitate cu art.44.

(12) Documentele de casă, bancare și de decontare, datoriile financiare, comerciale și calculate pot fi semnate unipersonal de conducătorul entității ori de două persoane cu drept de semnătură: prima semnătură aparține conducătorului sau altei persoane împuternicite, a doua - contabilului-șef sau altei persoane împuternicite. Semnăturile pe documentele menționate, după caz, se confirmă prin aplicarea ștampilei entității respective. În lipsa funcției de contabil-șef, semnătura pe documentele menționate se aplică de conducătorul entității respective sau de altă persoană împuternicită.

(13) Corectări în documentele primare care justifică operațiunile de casă, bancare, de livrare și achiziție a bunurilor economice și a serviciilor nu se admit.

(14) Contabilului-șef (șefului serviciului contabil) i se interzice să primească spre executare documente privind faptele economice ce contravin actelor legislative și normative, informînd despre aceasta în scris conducătorul entității. Astfel de documente se primesc spre executare numai cu indicațiile suplimentare în scris ale conducătorului entității căruia, ulterior, îi revine răspunderea pentru aceasta.

Articolul 20. Documente primare cu regim special

(1) Formularele tipizate cu regim special se utilizează în cazurile:

- a) înstrăinării activelor cu transmiterea dreptului de proprietate, cu excepția valorilor mobiliare;
- b) prestării serviciilor, cu excepția serviciilor financiare prestate de către instituțiile financiare, organizațiile de microfinanțare, asociațiile de economii și împrumut;
- c) transportării activelor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate;
- d) achiziționării activelor și serviciilor de locațiune de la furnizori - cetățeni;
- e) transmiterii activelor în leasing, arendă, locațiune.

(2) Modul de editare, eliberare, procurare, păstrare, evidență și utilizare a formularelor tipizate cu regim special se stabilește de Guvern.

(3) Entitatea care desfășoară activitate de întreprinzător și dispune de un sistem de imprimare automatizat imprimă formulare tipizate cu regim special de sine stătător, cu acordul Ministerului Finanțelor, conform cerințelor prevăzute de Guvern.

(4) Pentru operațiunile de export-import al activelor și serviciilor, drept documente primare pot fi

utilizate documentele aplicate în practica internațională sau cele prevăzute de contract.

(5) – *abrogat*.

(6) Emiterea mai multor documente primare pentru unele și aceleași operațiuni se interzice, cu excepția cazurilor în care unul dintre documentele primare cu regim special este factura fiscală.

Articolul 21. Evaluarea și recunoașterea elementelor contabile

Evaluarea și recunoașterea elementelor contabile se efectuează în conformitate cu prevederile I.F.R.S. și ale actelor normative prevăzute la art.11.

Articolul 22. Conturi contabile

(1) Entitatea care aplică sistemul contabil în partidă dublă este obligată să țină evidența activelor, capitalului propriu, datoriilor, consumurilor, cheltuielilor și veniturilor în baza conturilor contabile.

(2) Nomenclatorul conturilor contabile și metodologia privind utilizarea acestora sînt stabilite în Planul general de conturi contabile, care se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor.

(3) Entitățile, cu excepția instituțiilor publice și a entităților care aplică I.F.R.S., în baza Planului general de conturi contabile, elaborează planul de conturi de lucru. Entitatea care aplică I.F.R.S. elaborează planul de conturi propriu, ce corespunde cerințelor I.F.R.S.

(4) Planul de conturi utilizat de instituțiile publice se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor.

(5) Planul de conturi, inclusiv nomenclatorul grupelor de conturi și normele metodologice privind aplicarea acestora, utilizat de instituțiile financiare se elaborează și se aprobă de Banca Națională.

Articolul 23. Registre contabile

(1) Datele din documentele primare și centralizatoare se înregistrează, se acumulează și se prelucerează în registrele contabile.

(2) Nomenclatorul și structura registrelor contabile se stabilesc de către fiecare entitate de sine stătător, pornind de la necesitățile informaționale proprii, ținîndu-se cont de normele metodologice și cerințele prevăzute la alin.(4).

(3) Ministerul Finanțelor stabilește registre contabile obligatorii pentru unele categorii de entități, cu excepția entităților care aplică I.F.R.S.

(4) Registrul contabil va conține următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea registrului;
- b) denumirea entității care a întocmit registrul;
- c) data începerii și finisării ținerii registrului și/sau perioada pentru care se întocmește acesta;
- d) data efectuării faptelor economice, grupate în ordine cronologică și/sau sistemică;
- e) etaloanele de evidență a faptelor economice;
- f) funcția, numele, prenumele și semnăturile persoanelor responsabile de întocmirea registrului.

(5) Registrele contabile se întocmesc pe suport de hîrtie sau în formă electronică. Dacă registrul contabil este întocmit în formă electronică, entitatea, la solicitarea organelor autorizate, este obligată să imprime pe cont propriu copia acestuia pe suport de hîrtie.

(6) Registrele contabile obligatorii sînt Cartea mare sau balanța de verificare și alte registre centralizatoare, care servesc drept bază pentru întocmirea situațiilor financiare.

(7) Nomenclatorul și structura registrelor contabile pentru instituțiile publice se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor.

Articolul 24. Inventarierea patrimoniului

(1) Entitatea are obligația să efectueze inventarierea generală a elementelor de activ și pasiv, cel puțin o dată pe an pe parcursul desfășurării activității sale, în cazul reorganizării sau încetării activității, precum și în cazurile prevăzute de Regulamentul privind inventarierea, aprobat de Ministerul Finanțelor.

(2) Modul și regulile de efectuare a inventarierii se elaborează și se aprobă de Ministerul Finanțelor.

(3) Regulile specifice de efectuare a inventarierii în ramurile respective se elaborează de organele centrale de specialitate ale administrației publice și de autoritățile administrației publice locale, precum și de alte organe autorizate și se aprobă de Ministerul Finanțelor.

Capitolul IV
CONTABILITATEA ÎN TREZORERIA DE STAT,
TREZORERIILE TERITORIALE ALE MINISTERULUI
FINANTELOR ȘI ÎN INSTITUȚIILE PUBLICE

Articolul 25. Contabilitatea în Trezoreria de Stat
și în trezoreriile teritoriale ale Ministerului
Finanțelor

(1) Contabilitatea în Trezoreria de Stat și trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor se organizează în baza contabilității de casă și asigură înregistrarea operațiunilor de încasări și plăți în conturile de venituri și cheltuieli, deschise pe bugete și pe executori de buget conform clasificăției bugetare, precum și planului de conturi contabile.

(2) În contabilitatea Trezoreriei de Stat și a trezoreriilor teritoriale ale Ministerului Finanțelor, executorilor de buget li se deschid conturi distincte pentru evidența alocațiilor aprobate și repartizate, precum și a cheltuielilor efectuate din:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetele unităților administrativ-teritoriale;
- c) bugetul asigurărilor sociale de stat;
- d) fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

(3) Contabilitatea Trezoreriei de Stat și a trezoreriilor teritoriale ale Ministerului Finanțelor furnizează informații cu privire la derularea executării bugetare, aprobate anual prin lege pentru fiecare buget, precum și în limita disponibilităților aflate în conturi.

(4) În contabilitatea Trezoreriei de Stat și a trezoreriilor teritoriale ale Ministerului Finanțelor se reflectă, în conturi distincte, împrumuturile de stat interne și externe primite pentru finanțarea deficitelor bugetare, pentru alte acțiuni prevăzute de lege, precum și pentru plasamentele financiare efectuate din contul curent general al Trezoreriei de Stat și a trezoreriilor teritoriale ale Ministerului Finanțelor.

(5) Contabilitatea în Trezoreria de Stat și în trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor cuprinde operațiunile privind executarea de casă a mijloacelor bugetului public național.

(6) Organizarea și ținerea contabilității în Trezoreria de Stat și trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor se efectuează potrivit normelor aprobate de Ministerul Finanțelor.

Articolul 26. Contabilitatea executării bugetului
asigurărilor sociale de stat și a fondurilor
asigurării obligatorii de asistență medicală

(1) Contabilitatea executării bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală se organizează și se ține de către Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină și, respectiv, de către unitățile subordonate lor, potrivit normelor aprobate de Ministerul Finanțelor, și asigură înregistrarea operațiunilor privind veniturile și cheltuielile efectuate la executarea bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, precum și privind datoriile achitate până la 31 decembrie, evidența transferurilor de la bugetul de stat, stabilirea rezultatului executării bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală prin închiderea conturilor de venituri și cheltuieli.

(2) Instituțiile publice finanțate de la bugetul asigurărilor sociale de stat și de la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, ai căror conducători au calitatea de executor de buget, organizează și țin contabilitatea potrivit bugetului aprobat.

Articolul 27. Contabilitatea în instituțiile publice

(1) Obiectul principal al contabilității instituțiilor publice îl constituie patrimoniul statului și al unităților administrativ-teritoriale, inclusiv domeniul public.

(2) Evidența, în unități cantitative sau valorice, după caz, a fondului funciar, a fondului forestier, a rezervelor de substanțe minerale utile, a celorlalte resurse naturale ale solului și subsolului se ține de unitățile care administrează, exploatează și folosesc bunurile respective.

(3) La finalizarea perioadei de gestiune, executarea bugetară se efectuează potrivit normelor

metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor, după cum urmează:

a) încheierea executării bugetului de stat - de către trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor și Trezoreria de Stat;

b) încheierea executării bugetelor unităților administrativ-teritoriale - de către executorii de buget ai bugetelor unităților administrativ-teritoriale;

c) încheierea executării bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală - de către unitățile Casei Naționale de Asigurări Sociale, respectiv ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

(4) Ministerul Finanțelor întocmește trimestrial și anual raportul consolidat al instituțiilor publice, al Trezoreriei de Stat și al trezoreriilor teritoriale ale Ministerului Finanțelor potrivit structurii stabilite de acesta, care se aprobă în conformitate cu legislația.

(5) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice autonome, instituțiile din subordinea acestora, ai căror conducători au calitatea de executor de buget, organizează și țin contabilitatea veniturilor, precum și a angajamentelor și plăților efectuate, potrivit bugetului aprobat.

Articolul 28. Prezentarea raportului executării bugetului public național

(1) Raportul anual privind executarea bugetului public național se prezintă Guvernului de către Ministerul Finanțelor, pentru informare, concomitent cu raportul anual privind executarea bugetului de stat.

(2) Raportul anual privind executarea bugetului public național se prezintă Parlamentului de către Guvern, pentru informare, concomitent cu raportul anual privind executarea bugetului de stat.

Capitolul V SITUAȚII FINANCIARE

Articolul 29. Prevederi generale

(1) Entitățile de interes public întocmesc și prezintă situații financiare semianuale și anuale.

(2) Entitățile, cu excepția instituțiilor publice și a entităților menționate la alin. (1), întocmesc și prezintă situații financiare anuale, care pot fi:

- a) situații financiare complete; sau
- b) situații financiare simplificate.

(2¹) Situațiile financiare complete cuprind:

- a) bilanțul;
- b) situația de profit și pierdere;
- c) situația modificărilor capitalului propriu;
- d) situația fluxurilor de numerar;
- e) notele la situațiile financiare.

(2²) Situațiile financiare simplificate cuprind:

- a) bilanțul;
- b) situația de profit și pierdere;
- c) nota explicativă.

(3) – *abrogat*.

(4) – *abrogat*.

(5) Suplimentar la situațiile financiare, entitatea va prezenta anual raportul conducerii și raportul auditorului, în cazul în care auditul este obligatoriu.

(6) Situațiile financiare se întocmesc în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale standardelor de contabilitate și vor oferi imaginea reală și fidelă a elementelor contabile ale entității.

(7) Dacă, în cazuri excepționale, aplicarea unei prevederi a prezentei legi, a standardelor de contabilitate contrazice prevederilor alin.(6), se va recurge la derogare de la prevederea în cauză pentru a se oferi imaginea reală și fidelă în sensul alin.(6). Orice derogare, motivele și efectele acesteia asupra situației patrimoniale și financiare ale entității vor fi prezentate în notele la situațiile financiare anuale.

(8) Situațiile financiare includ indicatorii activității tuturor filialelor, reprezentanțelor și

subdiviziunilor interioare ale entității, indiferent de locul amplasării acestora.

(9) Situațiile financiare se întocmesc cu utilizarea datelor inventarierii pentru autentificarea existenței și stării activelor și datoriilor.

(10) Situațiile financiare reflectă valoarea elementelor aferente perioadelor de gestiune curentă și precedentă. Dacă această valoare nu este comparabilă, datele perioadei precedente vor fi ajustate. Absența comparabilității și orice ajustare vor fi prezentate în notele explicative.

Articolul 30. Note explicative

(1) Pe lângă cerințele specifice prevăzute de standardele de contabilitate, notele explicative cuprind și următoarele date:

a) denumirea și adresa juridică a entității în care însăși entitatea raportoare sau o persoană care acționează în nume propriu, dar din partea entității, deține cel puțin 20% din capitalul statutar, din părțile sociale deținute sau din acțiunile subscrise, din rezervele și profitul (pierderea) pentru ultima perioadă de gestiune;

b) denumirea, adresa sediului sau adresa juridică și forma juridică de organizare a fiecărei entități cu răspundere nelimitată al cărei membru este entitatea raportoare cu răspundere limitată;

c) sumele datoriilor cu termenul de prescripție expirat;

d) valoarea activelor gajate pentru acoperirea datoriilor bilanțiere și extrabilanțiere;

e) numărul scriptic mediu al salariaților pe parcursul perioadei de gestiune divizați pe categorii, mărimea salariilor, contribuțiilor în fondurile de pensii, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală;

f) suma retribuițiilor acordate pe parcursul perioadei de gestiune membrilor organelor administrative, de conducere și de supraveghere și alte angajamente apărute sau asumate în legătură cu pensiile membrilor actuali sau ale foștilor membri ai acestor organe, pe categorii;

g) suma avansurilor și creditelor acordate membrilor organelor specificate la lit.f), cu indicarea ratelor dobânzii, condițiilor principale de acordare a acestora, sumelor rambursate, precum și a angajamentelor asumate în numele lor sub garanții de orice fel.

(2) Dacă aplicarea prevederilor prezentei legi, ale standardelor de contabilitate nu este suficientă pentru a oferi imaginea reală și fidelă a elementelor contabile ale entității, nota explicativă va conține informații suplimentare.

Articolul 31. Raportul conducerii

(1) Raportul conducerii va include:

a) prezentarea reală a dezvoltării și performanțelor activității entității și grupului de entități;

b) descrierea principalelor riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea și grupul de entități;

c) informații privind mediul înconjurător și oportunitățile profesionale ale angajaților;

d) orice eveniment important care a avut loc de la finele perioadei de gestiune până la prezentarea situațiilor financiare;

e) perspectivele de dezvoltare a entității și a grupului de entități;

f) activitățile entității și ale grupului de entități în sfera cercetării și dezvoltării;

g) informații privind răscumpărarea părților sociale și a acțiunilor proprii;

h) informații privind existența filialelor entității.

(2) Raportul conducerii entității de interes public va cuprinde un capitol privind guvernanta corporativă, care va fi inclus ca un document în raportul conducerii, și va conține informație despre:

a) codul de guvernanta corporativă aplicat de entitate, cu referință la sursa și locul publicării;

b) gradul cu care entitatea se conformează sau nu prevederilor din codul de guvernanta corporativă stipulat la lit.a);

c) sistemele de control intern și gestiune a riscurilor entității și ale grupului de entități;

d) împuternicirile și drepturile organelor de conducere și ale proprietarilor (asociaților, participanților, acționarilor) entității, precum și despre modul de exercitare a acestor împuterniciri și drepturi;

e) componența, modul de funcționare și structura organelor de conducere ale entității.

Articolul 32. Perioada de gestiune

(1) Perioada de gestiune pentru toate entitățile care întocmesc și prezintă situații financiare este anul calendaristic, care cuprinde perioada de la 1 ianuarie până la 31 decembrie, cu excepția: cazurilor de reorganizare și lichidare a entității; entităților ale căror entități-mamă aplică altă perioadă de raportare financiară; unor categorii de entități pentru care Ministerul Finanțelor, în funcție de particularitățile activității acestora, stabilește o perioadă de gestiune care nu coincide cu anul calendaristic.

(2) – *abrogat*.

(3) Prima perioadă de gestiune se consideră perioada de la data înregistrării de stat a entității până la 31 decembrie al aceluiași an calendaristic. În cazul în care înregistrarea de stat a entității are loc după 1 octombrie, prima perioadă de gestiune se consideră, de regulă, perioada de la data înregistrării de stat până la 31 decembrie al anului calendaristic ce urmează după anul înregistrării de stat.

(4) Data întocmirii situațiilor financiare este ultima zi calendaristică a perioadei de gestiune, cu excepția cazurilor de reorganizare și lichidare a entității.

Articolul 33. – *abrogat*.

Articolul 34. Cerințe de raportare în cazul reorganizării entității

(1) Ultima perioadă de gestiune pentru entitatea reorganizată, cu excepția cazurilor de reorganizare prin absorbție, este perioada de la 1 ianuarie al anului în care a fost efectuată înregistrarea de stat a entităților nou-apărute până la data acestei înregistrări. La reorganizarea entității prin absorbție, ultima perioadă de gestiune pentru entitatea care se alipește (absorbită) la altă entitate (absorbantă) este perioada de la 1 ianuarie al anului în care în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor se efectuează înscrierea privind încetarea activității entității absorbite până la efectuarea acestei înscrieri.

(2) Entitatea reorganizată întocmește ultimele situații financiare la data care precede data înregistrării de stat a entităților nou-apărute (la data efectuării în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor a înscrierii despre încetarea activității entității absorbite).

(3) Ultimele situații financiare vor include datele despre faptele economice care au avut loc în perioada de la data aprobării bilanțului de repartitie până la data înregistrării de stat a entităților nou-apărute (data efectuării în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor a înscrierii despre încetarea activității entității absorbite).

(4) Prima perioadă de gestiune pentru entitățile nou-apărute ca rezultat al reorganizării este perioada de la data înregistrării de stat a acestora până la 31 decembrie.

(5) Entitățile nou-apărute în urma reorganizării vor întocmi primele situații financiare la data înregistrării de stat a acestora.

(6) Primele situații financiare se întocmesc în baza bilanțului de repartitie și a datelor despre faptele economice care au avut loc în perioada de la data aprobării bilanțului de repartitie până la data înregistrării de stat a entităților nou-apărute în urma reorganizării (data efectuării în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor a înscrierii despre încetarea activității entității absorbite).

Articolul 35. Cerințe de raportare în cazul lichidării entității

(1) Perioada de gestiune pentru entitatea lichidată, cu excepția instituțiilor publice, este perioada de la 1 ianuarie al anului în care în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor a fost efectuată înscrierea despre lichidare până la data efectuării acestei înscrieri.

(2) Ultimele situații financiare ale entității lichidate, cu excepția instituțiilor publice, se întocmesc de comisia de lichidare (lichidator) sau de persoana numită de instanța de judecată în cazul în care entitatea se lichidează din cauza recunoașterii insolvabilității acesteia.

(3) Ultimele situații financiare ale entității lichidate, cu excepția instituțiilor publice, se întocmesc la data care precedă data efectuării în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor a înscrierii despre lichidarea entității.

(4) Ultimele situații financiare ale entității lichidate, cu excepția instituțiilor publice, se întocmesc în baza bilanțului de lichidare aprobat și a datelor despre faptele economice care au avut loc în

perioada de la data aprobării bilanțului de lichidare pînă la data efectuării în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor a înscrierii despre lichidarea entității.

(5) Ultimul raport financiar al instituției publice lichidate se întocmește de către comisia de lichidare instituită în baza deciziei organului central de specialitate al administrației publice, a autorității administrației publice locale. Instituțiile publice lichidate întocmesc raportul financiar la data lichidării (în volumul raportului financiar anual) și îl prezintă organelor centrale de specialitate ale administrației publice, autorităților administrației publice locale.

(6) Activele și pasivele bilanțului contabil al instituției publice și întreprinderii de stat se transmit succesorului în conformitate cu decizia organului central de specialitate al administrației publice, a autorității administrației publice locale.

Articolul 36. Semnarea situațiilor financiare

(1) Situațiile financiare vor fi semnate pînă la momentul prezentării lor utilizatorilor de către persoanele ce reprezintă conducerea entității, care pot fi:

a) proprietar - în cazul întreprinzătorilor individuali;

b) parteneri - în cazul unui parteneriat;

c) membri ai organului executiv sau, ca alternativă, președintele consiliului executiv, în numele consiliului executiv, și președintele consiliului de supraveghere, în numele consiliului de supraveghere - la întreprinderile cu răspundere limitată și în organizațiile necomerciale;

d) director al filialei - în cazul unei companii străine;

e) directorul executiv și membrii consiliului - în cazul altor entități nespecificate la lit.a)-d);

f) conducătorul și contabilul-șef (șeful serviciului contabil) - în cazul instituției publice.

(2) Dacă persoanele menționate la alin.(1):

a) nu sînt capabile să semneze situațiile financiare, la acestea se anexează o explicație a persoanelor care semnează situațiile financiare respective;

b) refuză să semneze situațiile financiare, la acestea se anexează o obiecție scrisă și semnată, cu indicarea motivului de refuz.

Articolul 37. Situații financiare consolidate

(1) Entitatea-mamă, suplimentar la situațiile financiare proprii, întocmește situațiile financiare consolidate în conformitate cu standardele de contabilitate.

(2) – *abrogat*.

(3) Suplimentar la situațiile financiare consolidate, entitatea va prezenta raportul consolidat al conducerii și raportul auditorului, dacă situațiile financiare consolidate au fost supuse auditului.

(4) Situațiile financiare consolidate se întocmesc, se semnează, se prezintă și se publică în același mod ca și situațiile financiare proprii ale entităților-mame.

(5) Rapoartele financiare consolidate ale instituțiilor publice se întocmesc, se semnează de către organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale și se prezintă Ministerului Finanțelor.

Articolul 38. Prezentarea situațiilor financiare

(1) Entitățile prezintă situațiile financiare proprietarilor (asociaților, participanților, acționarilor) și Serviciului situațiilor financiare, cu excepția instituțiilor publice care prezintă rapoartele financiare în conformitate cu alin.(6) și (7).

(2) Situațiile financiare se prezintă și altor autorități publice, instituții financiare și utilizatori interesați, în baza acordului cu entitatea.

(3) Entitățile care aplică sistemul contabil în partidă dublă, cu excepția entităților de interes public și a instituțiilor publice, sînt obligate să prezinte:

a) situații financiare anuale proprii și consolidate în termen de 90 de zile următoare anului de gestiune;

b) situațiile financiare proprii ale entității-mamă și situațiile financiare consolidate ce reprezintă situații financiare integrale la una și aceeași dată.

(4) Entitățile de interes public sînt obligate să prezinte:

a) situații financiare semianuale proprii pentru primul semestru în termen de 30 de zile următoare semestrului de gestiune;

b) situații financiare anuale proprii și consolidate în termen de 120 de zile următoare anului de gestiune;

c) situațiile financiare proprii ale entității-mamă și situațiile financiare consolidate ce reprezintă situații financiare integrale la una și aceeași dată.

(5) Termenul concret de prezentare a situațiilor financiare pentru fiecare entitate se stabilește de Serviciul situațiilor financiare.

(6) Instituțiile publice și celelalte entități ai căror conducători au calitatea de executori de buget întocmesc și prezintă rapoarte financiare la organele centrale de specialitate ale administrației publice, la autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu termenele și periodicitatea stabilite de acestea.

(7) Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale și instituțiile publice autonome întocmesc și prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte financiare potrivit normelor aprobate și în conformitate cu termenele și periodicitatea stabilite de acesta.

(8) Situațiile financiare se prezintă pe suport de hârtie sau în formă electronică (pe suport magnetic sau prin rețeaua Internet).

(9) Data prezentării situațiilor financiare se consideră data expedierii acestora prin poșta electronică sau data transmiterii efective Serviciului situațiilor financiare și altor organe autorizate în conformitate cu art.11.

Articolul 39. Răspunderea pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare și rapoartelor anuale

Persoanele specificate la art.36 răspund pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare și rapoartelor anuale la Serviciul situațiilor financiare în conformitate cu art.44.

Articolul 40. Auditul situațiilor financiare

(1) Situațiile financiare ale entităților supuse auditului obligatoriu vor fi plasate în rețeaua Internet pe pagina oficială a entității și a organului căruia i se prezintă situațiile financiare și vor fi puse la dispoziția utilizatorilor.

(2) Auditul situațiilor financiare se efectuează în conformitate cu Legea privind activitatea de audit.

Articolul 41. Sistemul de control intern și auditul intern

(1) Entitatea este obligată să organizeze un sistem de control intern. Răspunderea pentru organizarea și aplicarea controlului intern o poartă persoanele specificate la art.13 alin.(1).

(2) Auditul intern este obligatoriu pentru instituțiile financiare și poate fi efectuat de auditorii interni sau externi independenți.

(3) Entitatea pentru care auditul intern nu este obligatoriu poate crea o structură de audit intern sau antrena în acest scop auditori independenți.

Articolul 42. Corectarea erorilor contabile

(1) Corectări nestipulate în documentele primare și în registrele contabile nu se admit.

(2) Corectarea înregistrărilor contabile eronate se confirmă prin notă contabilă, cu condiția respectării cerințelor prevăzute la art.19 alin.(6).

(3) În cazul corectării erorilor care generează pierderi contabile reportate, acestea vor fi acoperite până la efectuarea oricărei repartizări de profit. În notele la situațiile financiare vor fi prezentate informații suplimentare cu privire la erorile constatate.

(4) Data corectării erorilor contabile se consideră data întocmirii notei contabile.

(5) Data comiterii erorii contabile se consideră data întocmirii documentului primar la care se face referire în nota contabilă.

(6) Erorile constatate după aprobarea și prezentarea situațiilor financiare se corectează în conformitate cu standardele de contabilitate.

Articolul 43. Păstrarea documentelor primare, registrelor contabile și situațiilor financiare

(1) Entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte

documente aferente organizării și ținerii contabilității (denumite în cele ce urmează *documente contabile*).

(2) Documentele contabile vor fi sistematizate și păstrate în termenele și conform regulilor prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

(3) Răspunderea pentru organizarea păstrării și integritatea documentelor contabile o poartă conducătorul entității. În cazul destituirii conducătorului entității sau a persoanei responsabile de păstrarea documentelor contabile, aceste documente se transmit persoanei nou-numite. Transmiterea se efectuează prin întocmirea unui proces-verbal de predare-primire, în prezența comisiei, cu indicarea, în compartimentele respective ale acestuia, a categoriilor concrete și a termenelor de păstrare a documentelor, precum și a documentelor care lipsesc.

(4) La păstrarea documentelor contabile, entitățile sînt obligate să asigure protejarea acestora de corectări.

(5) Documentele contabile pot fi ridicate (sechestrate) de către organele autorizate. Conducătorul entității sau persoana autorizată de acesta sînt obligați, în prezența reprezentanților organelor care ridică (sechestrează) documentele, să facă copii de pe acestea, cu indicarea temeiului și datei ridicării (sechestrării). Copiile respective se certifică prin semnăturile persoanelor care au ridicat (sechestrat) documentele. Pentru documentele ridicate (sechestrate) se întocmește un proces-verbal care se semnează de reprezentantul organului ce ridică (sechestrează) și de conducătorul entității respective sau de persoana autorizată de acesta.

(6) În cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de pînă la 2 luni, începînd cu data constatării faptului respectiv.

Articolul 44. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi, care se eschivează de la ținerea contabilității, aplică incorect standardele de contabilitate, precum și cele care falsifică premeditat documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și rapoartele anuale, sînt trase la răspundere disciplinară, materială, administrativă sau penală, după caz, conform legislației.

Articolul 45. Acces la informațiile contabile

(1) Documentele contabile specificate la art.43 alin.(1) sînt considerate proprietate a entității.

(2) Entitatea prezintă documentele contabile la cererea organelor autorizate.

Capitolul VI DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 46

Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va iniția negocierile cu Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate privind acceptarea și implementarea S.I.R.F. în Republica Moldova;

d) va elabora și aproba Regulamentul Consiliului consultativ de pe lîngă Ministerul Finanțelor și componența nominală a acestuia;

e) va completa și modifica Regulamentul Biroului Național de Statistică.

Articolul 47

(1) Entitatea care va aplica pentru prima dată I.F.R.S. se va călăuzi de prevederile I.F.R.S. 1 “Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară”.

(2) Entitatea de interes public este obligată să aplice, începînd cu 1 ianuarie 2011, I.F.R.S. la întocmirea situațiilor financiare.

Entitățile prevăzute la art.4 alin.(1) și (2) sînt încurajate să aplice I.F.R.S. conform politicilor contabile pînă la 1 ianuarie 2011.

(3) Ministerul Finanțelor, în termen de 6 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va

elabora și va aproba S.N.C. în conformitate cu I.F.R.S., precum și alte acte normative prevăzute la art.11 alin.(2) lit.a), cu excepția S.N.C.S.P.

(4) Ministerul Finanțelor va elabora și va aproba S.N.C.S.P. conform planului de implementare aprobat de Guvern.

Articolul 48

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2008.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea contabilității nr.426-XIII din 4 aprilie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.28, art.321; republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.87-90, art.398);

art.VI din Legea nr.757-XV din 21 decembrie 2001 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.17-19, art.58);

art.I din Legea nr.1276-XV din 25 iulie 2002 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.117-119, art.958).

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 113-XVI. Chișinău, 27 aprilie 2007.